

A MŰVÉSZ MŰTERME

«A művész műterme» mindenkor előszeretettel jelent meg kiállítások témájaként. Tekintsük bár a műhelyt a maga tradicionális, akadémiai értelmében a művész önkifejezésének és az alkotás létrejöttének helyszínéneként, amelytől a léte függ, vagy az alkotói önkifejezés intim tereként a vászonra felvive, mintegy önreflexióként, a *műhely* egy olyan metanyelven kommunikál a külvilággal, mint semmi más, mert az alkotói munka fizikai és lelki folyamatába enged bepillantani, meghatározza a művészt magát.

A műterem mint a művész önismeretének eszköze, képes megvallatni úgy a messzeséget, mint az alkotói én mélységeit, lefestve, vagy bármely más formában megjelenítve – saját személyiségét, belső mozgásdinamizmusát fogalmazza meg általa.

A műterembeli projekció, a művész önprojekciója. A műtermi scenográfiával tulajdonképpen önmagát valósítja meg az alkotó, a műhelybe bevitt tárgyak és személyek, az apró fontos részletek az alkotói folyamat milyenségét határozzák meg, ráhangolnak magára az alkotásra. Hadd ragadjunk ki erre néhány elkatáns példát a román képzőművészetből: Theodor Aman személyisége teljesen átalakult, feloldódott a maga alkotta műtermi környezetben, hozzá hasonlóan Nicolae Grigorescu is azonosulni tudott műterme légkörével vagy Georghe Petraşcu, aki ihletet merített műveihez târgoviştei műterem-otthonában.

A püspöki palotában kiállított Böhm-gyűjteményben is találunk példát a «művész műterme» témára, Tibor Ernő művészbarátja, Macalik Alfréd Ullmann-palotabeli műhelyét, illetve egy alkotói pillanatot örökít meg kortársa, pályatársa életéből.

Fizikai vagy metatér, a „művész műterme” az univerzum – a belső világ és a külvilág – vizuális megértésére törekvő, roppant jelentős tematikus csomópont, az én és a külvilág közötti reflexiógyakorlat, amely további kutatás tárgya is lehetne.

A kiállításunkba meghívott művészek: Marius Bercea, Oana Fărcaş, Ion Grigorescu, Jakobovits Márta, Tincuţa Marin, Ana Maria Micu, Ioan Aurel Mureşan, Paul Neagu, Dan Perjovschi, Marilena Preda-Sânc, Cristian Sida, Ujvárossy László és Ujvárossy Kerekes Gyöngyi más-más alkotói közegekből reflektálnak – festészet, fotográfia, installáció, média – a műterem témára.

Az utóbbi félszáz esztendő művészgenerációjához tartoznak ők, e közös, műhely-témára felfűzött műveik, az állhatatosság útjelző vallomásaiként születtek, születnek, míg a művész áthalad a múltó időn.

Kiállító művészeink műtermükkel való bensőséges kapcsolatukba engednek bepillantani, ebbe a világba invitáljuk közönségünket.

Az **Interart Triade Alapítványt**, a híres temesvári szobrászművész, Jecza Péter (1939-2009) 2000-ben hozta létre a román kortárs képzőművészet hazai és külföldi népszerűsítéséért. Tevékenységével a kultúra és a művészeti élet számos területére

összpontosít: a temesvári Triade szoborpark létrehozása, az 1960-1989 között államosított javak visszaszolgáltatása, kiállítások szervezése és kiadványok szerkesztése (több mint 200 tárlatot és művészeti kiadványt mondhat magáénak), kurátori és kutatási projektek finanszírozása, és a feltörekvő művészetek támogatása.

A TRIADE Alapítvány 2015 óta a temesvári Art Encounters Biennálé társszervezője.

A nagyváradi római katolikus püspöki palota báró Patachich Ádám (1759-1776) püspök felkérésére Franz Anton Hillebrandt (1719-1797) osztrák építész tervei alapján, 1762 és 1776 között, klasszicizáló barokk stílusban épült. A horvát főnemes, aki zágrábi és bécsi tanulmányait követően Rómában művelődött, Sirasius Acrotophorius költői álnéven tagja lett az örökváros árkádikus mozgalmának, és Nagyváradra is igyekezett átplántálni Árkádia szellemét, így született meg a művészeteknek otthont adó palota terve az épülő székesegyház szomszédságában. A barokk épületegyüttes közelmúltbeli restaurálása e Patachich-i szándék megvalósítását tette lehetővé, egy olyan egyházművészeti és látogatóközpont nyitotta meg kapuit, amely elsősorban a keresztény értékek bemutatására vállalkozott, de minden olyan művészeti és tudományos kezdeményezés támogatója, amely a humánus jegyében született és az emberiség javát szolgálja.

Sorina Jecza néhány évtizede a román tudományos és kulturális közélet meghatározó személyisége. Munkássága kiterjed a műkritika és a művészeti esszé, a kutatás és adatgyűjtés, valamint a könyvszerkesztés, vagyis a képzőművészettel foglalkozó tudományok valamennyi területére, 2006 óta a vizuális művészetek doktora, legfőbb szakterülete a szobrászat. Kiállítások kurátoraként együttműködött Románia legfontosabb művészeti központjaival és múzeumaival Temesváron, Kolozsváron, Craiován, Nagyváradon, továbbá a Cantacuzino-palotamúzeummal és a mogoşoai Brâncoveanu-komplexummal. A temesvári Triade Alapítvány kurátoraként jelentős tapasztalatot gyűjtött művelődési menedzsment terén is, létrehozván a Triade szabadtéri szobrászati parkot, újjáélesztette a temesvári avantgarde mozgalmat (1.1.1. Csoport, Sigma Csoport), részt vett a 60-89 között elkobzott kulturális javak visszaszerzésében, Juventus programjával pedig a feltörekvő művészetek támogatója. Oroszlánrészt vállal a román kortárs művészet külföldi népszerűsítésében, számos nemzetközi projektje közül említést érdemelnek a Paul Neagu, Constantin Flondor, a Sigma Csoport, Roman Cotoşman vagy Peter Jecza számára szervezett kiállítások. Társszervezője az Art Encounters Alapítványnak és a fundáció égisze alatt megrendezésre kerülő, azonos nevű biennálénak.